

Wetterhoffin historia- ja Kalevalaneuleilta 20.3.2023

Kabviihetki rehtorin kansliassa

Osalle meistä tuttu paikka opiskelu- ja/tai työssäolo ajoilta.

Illan aikana käsiteltiin laajasti myös
Fredrika Wetterhoffin säätiön ja Hamkin historiaa

Rehtorin kansliassa vielä 2000-alussa oli Fritz Wetterhoffin valmistama funkkistyylinen kookas ja upea kirjoituspöytä ja Fredikan Ruotsissa opiskelutyönä tekemä kaunis musta kaappi.

Wetterhoff Oy:n **toimitusjohtaja Kaarina Korventaka** kertoi Fredrika Wetterhoffista, talon historiasta, Wetterhoff-säätiöstä ja tämän päivän Wetterhoff-talon toiminnasta, joista voit lukea alla olevasta linkistä

www.wetterhoff.fi/historia/fredrika-wetterhoff

Fredrika Wetterhoff (1844–1905)

omisti elämänsä vähävaraisten tyttöjen kouluttamiseen. Hän perusti Hämeenlinnaan tyttöjen työkoulun vuonna 1885.

Maaseudulla oli huutava pula opettajista, joten vuonna 1890 alkoi kotiteollisuusopettajien koulutus.

Opettajakoulutus loppui Wetterhoffilta 1995 ja

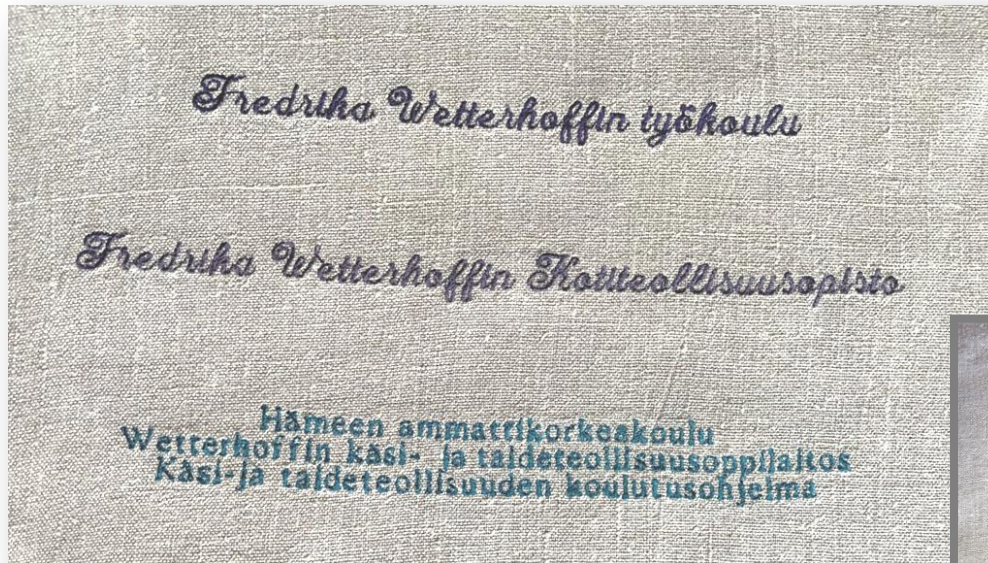
siirtyi Hämeen ammattikorkeakoulun muun ammatillisen opettajakoulutuksen yhteyteen.

Wetterhoffin talo on luovien alojen yritysten keskus, jossa Fredrikan perintö elää edelleen.

Historia- ja kahvihetki rehtorin kansliassa

Kotiteollisuuskoulun ja kotiteollisuusopiston nimet vaihtuivat ...

Ammattiopisto Tavastia
Käsi- ja taideteollisuusala
artesaani

Muotoilun koulutusohjelma
AMK artenomi

Wetterhoffin koulun vaihtuivat nimet – kuvat eläkelahjaessustani.

43 vuoden aikana opiskelin ja työskentelin eri tehtävissä (5 vuotta tästä ajasta HML:n kansalaisopistossa) ; Säätiöllä vierasemäntänä, myyjänä, käsityöpakettien suunnittelijana ja tein yhteistyötä tekstiilitaiteilijat Laila Karttusen ja Tellervo Strömmerin kanssa, kotiteollisuuskoulussa vaatetuksen opettajana, kotiteollisuusopistossa pukuompelun opettajana, opettajakoulutuksessa ammattididaktiikan lehtorina, kulttuurialan muotoilun koulutusohjelmassa sekä Hämeen ammattikorkeakoulussa muotoilun koulutusohjelmassa yliopettajana, jonka vastuutehtäviin kuuluivat myös kirjasto, viestintä ja tietotekniikka. (Valmistuin 1967 Fredrika Wetterhoffin kotiteollisuusopettajaopistosta pukuompelun opettajaksi.)

Wetterhoffin myymälän lankaosasto tulvillaan mahdollisuuksia

Tutussa ryhmässä leppoisasti, iloisesti, turvallisesti
neuleitten pehmoisessa maailmassa

Tulppaanidamastiliinoja kudottiin damastin kutomiseen valmistetuissa erikoiskangaspuissa. Kuvion mukaan rei'itetty korttisysteemi ohjasi niinivarsien liikettä. Loimena ja kuteena käytetty pellavalanka oli erittäin ohutta, 1 cm:llä oli 21 lankaa. Liinan kutominen oli tulevan kudonnanopettajan taidonnäyte.

Neulepuserossa on tulppaanidamasti -kirjontaneulemalli

Wetterhoffin uusi 100 % kotimainen **Kruunu-villalanka** on suomalaista laadukasta lampaanvillaa. Lanka on kehrätty ja värjätty Suomessa. Se vyötetään ja pakataan Wetterhoffilla.

Keeppi Veerasta tai Silviasta Lanka: Wetterhoffin Veera - kampavillalanka kaksinkertaisena (vyyhti 50 g - 900 m). Lankana voidaan käyttää myös Silvia - silkivillalankaa...

Kuunsäde-huivi silkivillasta
Neuleohje: Sissihuivi Lanka ja menekki: Wetterhoff Silvia 50 g + Wetterhoff Sivilla 2 x 50 g = 100 g
Puikot: 4 mm tai käsialan mukaan.

Historiallisen Hämeen linnan inspiroimana nimetty lankakaksikko **Kruunu ja Vouti** ovat eläväpintaisia, meelerattuja lankoja, joita on saatavana 11 kaunista sävyä. Voudissa on saatavana lisäksi luonnonvalkoinen sävy.

Kruunu-villalanka on kaksikon ohuempi 2-säikeinen ja fingering-vahvuinen löyhäkierteinen lanka.
Materiaali: 100 % suomalaista lampaanvillaa.

Suolaulu-villapaita Jenna Kostet: Neulottu Kalevala

Kalevalan kolmannessa runossa Väinämöinen ja Joukahainen ovat kilvoittelemassa tietojaan ja taitojaan ja Väinämöinen laulaa Joukahaisen suohon. Hädissään Joukahainen lupaa sisarensa Väinämöiselle puolisoksi. Joukahaisen äiti ilahtuu siitä, että tytär naitetaan suurelle ja tärkeälle miehelle, mutta Joukahaisen sisar ei ole yhtä innostunut menemään vaimoksi vanhalle, harmaapartaiselle Väinämöiselle. Se, mitä siitä seuraa, kerrotaan vasta 4. runossa. Kolmas runo ei ole koskaan kuulunut suosikkeihini Kalevalan runoista ja mietin pitkään, miten saisin neulottua sen villapaidaksi. En halunnut neuloa kilvoittelevia miehiä, enkä itkevää sisarta. Lopulta Suomalainen luonto ja suo inspiroivat suunnittelemaan mallin, joka värinsä ja kirjoneulekuvionsa puolesta sopii suomalaiseen suomaisemaan. Ruskealla pohjalla olevat valkoiset kuviot tuovat mieleen kukkivat tupasvillat ja muut soiden oudot kasvit, ja toisaalta lumikidemäinen kuvio kirjoneuleen alaosassa muistuttaa ikiroudasta ja pakkasista. *sivu 36*

Lammin ja Padasjoen miehen kansallispuvun sukat

Taina esitteli meille vuonna 1993 neulomansa Lammin ja Padasjoen miehen kansallispuvun sukat, joita käytetään polvihousujen kanssa. Sukat ulottuvat yli polven ja niiden kanssa käytetään polven alle kiedottavia sukkasiteitä. Lanka on Wetterhoffilla tuolloin myynnissä ollut Riikka-lankaa. Puikot 1,75. Kantapohjan vahvikkeena on käytetty puuvillaista ompelulankaa. Keskellä takana tehdään yhden palmikkoraidan molemmin puolin pohkeen lisäykset ja kavennukset, jolloin palmikkoraita jää taakse saumaraidaksi..

Sukkien esikuvana ovat Kansallismuseon kokoelmiin Luopioisista talletetut sukat.

sukkaside

Lauantaina Prismassa meiltä kysyttiin – Sukan neulomisen alkaminen kantapästä? Tuula perehtyi asiaan ja kertoi meille, miten neulominen tapahtuu

KANTAPÄÄ

Sukan neulominen saattaa tyssätä siihen, että kantapään tekeminen tuntuu niin työläältä. Tässä Punomon helppo ohje kantapää-pulmaan.

Kuvien sukan jalkaterän ympärysmitta on 24–25 cm (kengän koko 42–43).

Puikot: 5 kpl sukka-putkikoja, 3,50 mm

Tiheys: 24 s = 10 cm eli 2 + s = 1,0 cm

Tarvitset lisäksi isosilmäisen neulan langanpäiden päättämiseen ja vähän apulankaa

1. KANTAPÄÄ

A) Kantapohja

Luo 10 silmukkaa. Neulo kahdella puikolla kantapään alle tuleva kantapohja helmineulosta. Nosta aina kerroksen 1. s neulomatta, ja neulo viimeinen s aina oikein. Neulo 20 krs.

Pujota lopuksi lanka silmukoihin.

B) Kantalappu

Kantalappu muodostuu kantapään pystyistä sivuista ja takaosasta.

Poimi langalla silmukat kantapohjan kolmelta sivulta, jokaiselta sivulta 10 silmukkaa.

Neulo siteää neulosta 20 kerrosta, oikealla oikein, nurjalla nurin, nosta aina kerroksen 1. silmukka neulomatta. Jaa silmukat kahdelle puikolle.

2. SUKAN VARS

Varsi neulotaan oikein silmukoin suljettuna eli pyöröneuleena. Silmukat ovat neljällä puikolla.

Jaa kantapään yläreunan silmukat kahdelle puikolle (14 + 14 s). Luo sukan jalkapöydän puolta varten 28 silmukkaa apulangalla (kuvassa sininen).

Huom. Apulanka puretaan pois, kun kärjen neulominen alkaa. Voit valita luomistavan, mutta oikein näppärä tapa on muodostaa silmukat virkasta ketjusta poimimalla. Varren alkuun voit neuloa siteää neulosta, eli neulo pyörönä koko ajan oikeaa.

3. JALKATERÄ

Jalkaterä, kantapästä sukan kärkeen neulotaan oikein silmukoin suljettuna eli pyöröneuleena.

Poimi ensin työhön silmukat kantapohjan reunoilta ja jalkapöydän päältä, pura pois apulanka. (Jos virkasta ketjusilmukat, lanka purkautuu päältä vetämällä.)

OHJEJAKUVAT PIIRJO SINERVO

ohje.punomo.fi/cat/neulonta/asusteita_vaatteita/sukka-aloitus-kantapohjasta

[Neulonta tarvikepaketit netistä | Wetterhoff verkkokauppa](#)

Nuoret haluavat pitää villatumppuja.

3 vuotiaalle Kasperille neulepusero

Sivilla-silkivillakangalla.

Suunnittelin mallin tutkimalla, luonnostelemalla, kokeilemalla ja neulomalla mallitilkun. Kokeilin kuviota. Mallikerta on pieni, vain kolmella jaollinen. Piirsin paidan kaavan luonnollisen kokoisena. Raglan kavennusta suunnittelin 1:4 kaavojen avulla. Laskin silmukat ja kerrokset, kavennettavat silmukat ja välikerrosten määrät.

[Lapaset Fredrika tarv.](#)

Fredrika-lapasten kauniin kirjontakuvion suunnittelun lähtökohtana on Wetterhoffin tunnetun Tulppaanidamasti-pöytälinakankaan tulppaanikuvio. Tulppaanidamastia on Wetterhoffilla kudottu lähes...

[Lapaset miesten Häme vihr.tarv.](#)

Häme-lapasten ideoinnin lähtökohtana on vanha Hattulan ryijy vuodelta 1796. Ryijystä on poimittu kuvioaiheita, jotka mukaillen soveltuvat kirjoneuleeseen. Tarvikepaketti sisältää neulelangat...

Tainan kaunis asukokonaisuus

Taina ompeli mallipuvun AMK-opinnoissa ja kansallispukuraati hyväksyi sen 1993.

Hame: Suur-Iin kansallispuvun hame, painokangasta

Liinakko-röijy on Taina suunnittelema – esikuvina kansallispukujen kimonohihaiset röijyt. Röijykangas on kudottu Tekstiliverstaalla, HAMK:n kutomossa. Röijyssä on säämiskäiset napinlävet ja selässä körttilaskosten vahvikkeina säämiskäiset ristit..

Kaunis ja tiiviisti kudottu silkkihuivi on ostettu Tanskassa pohjoismaisessa kansakansallispukuseminaarissa.

Hämeenlinnan Seudun Kalevalaiset Naiset

Tarinan kokosi: *Maritta Päivinen*

Kuvat: *Matias Heporauta, Teija Koskelainen, Taina Kangas ja Maritta Päivinen*

Taustakuva: 1967-luvulla oppilastyönä kudottu tulppaanidamastikaitaliina